

87-5002.

Oamaru.

B. of J

KOOTI WHENUA MAORI

KI

OPOTIKI, O TE 26 O HURAE, 1888.

PANUITANGA.

"TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1886."

Dismissed

He Panuitanga ki nga Tangata e whai Take ana ki te Whenua kia Mohiotia ai te Wahi me te ra o tu ai te Kooti hei Whakawa i o ratou take.

NA, he panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko te take a nga tangata no ratou nga ingoa e manu nei i to rarangi tuatahi i raro nei, ki nga pihii whenua e manu nei i to rarangi tuarua, ka whakawakia a te 25 o ngā rā o Hurae, 1888, o te Kooti Whenua Maori ki Opotiki, Pei o Pereti. Ko nga tangata katoro e whai tikanga ana ma au whenua me haere ki roira.

Ka oti te whakawa, ka puta te Tiwhikete ki te hunga i kiteni tone tika o te Kooti: hei ano he tino whakaotanga tenei; e kore rawa e tika kia peke mat etaih tangata ki muri Mehemea kura oti enei whenua te ruri ka kiteni nga mapi ki te Tari o te Kaiwhaka Taturu i Opotiki.

NA TE HAMANA,
Tari Kooti Whenua Maori
Akarana, Hunu 18, 1888.

Kai Rehita.

Nana	Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga Whenua mo te Takiwa hoki.	Nga rohe.
1	Urneti Tamai-kohi, Nötana Rangi-iliu, Tuhihana, Te ina-i-kohi Brumeti, Wiremu, Hemi Kahitū, Maro Ripeka, Erana Torueha, Te Pou Papaka, Papu, Hiria, Mākomako, me etahiaatu	Wai o tahi To Kahn-ron i te Takiwa o Opotiki	Ka timata i Orupe, Te Ahita-to, To Marootukoruka, ka mukere ki te awa o Ohiao, whiti tonu, te hivi o To Kairakau, ka rero ki te Marangai, tau ntu ki Pukeniuorako, tutaki ki te raina rauhī a, te Kawatangata, haere i runga o taua raina, tae noa ki Oruakanaki, ka haere i runga, i te raina o Te Waimana poroko, ka kati ki Orupe, te timatanga.
2	Potimana Pata-naga-ta, Tauna Ni-kora, Paku Eruera, Mi-haka Rahe-ma, Tu ki Hemi, Teiki Honare, Paora Ho-hape, Matiu N a l i o n a , Pora Te Toa,	Oamaru, e tata ana ki Mou-to-hora-teihana, i te takiwa o Opotiki	Ka timata i Te Rangaawhia-atu, Te Rangawhemani, kei waenganui o Moutohora teihana raua ko Hefamatangi teihana, haere i runga i te raina o Whaketaupurikihi, tutuki atu ki Onukuron teihana, ka huri ki te Marangai, ka haere i runga i te raina o Whitiaka Nama 3, Tahumitoron, te matawai o Te Awapirau, tutuki atu ki te raina potae, ka huri

Nana	Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga whenua mo te Takiwa hoki.	Nga rohe.
3	Wiremu Kingi Tu ta hua-rangi, Hemi Te Rua, Hoera Katipo, Keren-ma Tautuhī, Tamanahana, Neipi Heta, Maria Keara, Keita Kingi, Herowini Nolona ka, Ilomana Tautari, Matenga Taua, He mara Tauri, me etahi atu	Ka pua-rangi, i te takiwa o Opotiki	Timata i Whiorau, Te Ara-taua, To Upokokohu, Kapu urangi, Ngapungarue, Opokere, Tahinahina, te ngutaaawa o Takapūtahi, ka alu whaka te Rawhiti, ka haere i Tawaomotu, Tawhenga, To Paku, ka huri whaka te moana, Te Paritu, Puketootoo, Pukohou, Otaitapu, ka alu ki te Hanauru, ka haere mero tonu i te raina o Tunaphoro, Te Whetu, ka kati ano ki te timatanga, ki Whiorau.
4	Wiremu Kingi Tu ta hua-rangi, Hoera Katipo, Hemi Te Rua, Koroma Tautuhī, Te Homara Taiuru, Romana Tautari, Te Wakalou, Neipi Heta, Horia Karaka, Te Paku, Te Otene, Pateno Kuriro, Arapata Putiki, Mate-nga Taua	Whitiaka Nama 3, i te takiwa o Opotiki	Ka timata i Te Atuanahutapu teihana Nama 1, ka haere i runga i te hivi, Te Atuanahutapu teihana Nama 2, tika tonu i runga i te hivi, Te Atuanahutapu teihana Nama 3, ka kati ki te raina o Whitiaka Nama 1, ki Ngawehenga, ka huri ki te Hanauru, ka haere i te raina o Whitiaka poroko Onukuron teihana Nama 1, ka huri whaka te Raki, te matawai o Rukutia, Papamoa teihana, ka kati ki te raina tike tonu a te Kawatangata, o te rohe potae o mua, ka huri whaka te Marangai, ka kati ano ki te timatanga.

Nama.	Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga whenua mo te Takiwa hoki.	Nga rohe.	Nama.	Ko nga ingon o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga whenua mo te Takiwa hoki.	Nga rohe.
5	Potimanna Patangata, Tauha Nikora, To Hau Takuru, Marin Nikora, Nuhaka Te Hau, Te Uru kota, Mihaka Illeheim, Tuki Tairua, Ilanru, Teiki, Paora Holnpata, Matene, Haniomae Hei, Il emaima Nikora	Oamaru, i te takiwa o Opotiki	Timata i Papamoa teihana, ka rero i to roho potao, ka tae ki Waioeaka, ka haero i roto i te awa o Waioeaka, ka tae ki te peeko o Motu poraka, ka haero i runga i to raina o Motu poraka, ka tae ki Whakapauakihili, ka haero i runga i to raina o Whakapauakihili, ka tae ki Whitiakau, ka haero atu, Papamoa.	10	Mikaere, Mihareore Apunui		Motu poraka, a, haero tonu i to awa, i to raina o Wukolou Matawai, ka tae ki Maungatapere, ka huri ki te Hauauru, ka tae ki Te Wana, ka huri ki te Marangai, ka tae ki Te Kahuron, haero tonu, te peeko o Te Waimana, ka haero i to tahu Rawhiti o te raina o Te Waimana, ka tae ki te raina potae, ka haero i runga i to raina potae, ka tutuki atu ki to peeko o Oamaru poraka.
6	Te Hau Takuru, Tauha Nikora, Marin Arani Paki Pueru, Makomoko, Mere Aina, Tairua Apanui, Rangi Te Ataura, Bererangi	Te Tahora Oamaru Nama 2, i te takiwa o Opotiki	Ka timata i Montohora, ka alu ki te Hauauru, ka haero i runga i to mataawai o Tulaeteko, o Maukoro awa, ka putu ki te awa o Waioeaka, ka huri ki te hau Tonga, Te U (te awa) ka huri ki te Rawhiti, ka tutuki ki te raina o Motu, ka huri ki te Marangai, ka haero i runga i te raina o Motu, ka tutuki ahi ko Montohora.	11	Kerchi Marino, Harata Manilii, Paora Te Ua, Herewini Poia, Patoromu Te Puka	Oamaru, i te takiwa o Opotiki	Ka timata i Tokiwaharariki, rere tonu, Tukupiripiri, rere tonu, Waiherua, Tokenui, rere tonu, Tarkatki, ka tae ki te wehenga o nga awa, ka eko ki te hiwi, tera ka tutaki ki Montohora, ka huri whaka te Rawhiti, Te Ruatao, Owhanui, Te Tirehu, ka haero i to awa, Opakihili, Oamaru, Parikohai, To Onepu, Te Kooutu, Parimannu, ka tae ki te raina a te Kawanananga, Te Mataniko, Tukuharariki.
7	Rewita Niwa, Panapa Hora, Hoera Tere, Matareno Waiatangi, Kiepa Tua, Te Reita Ngakotuku, Katerina Kaneri, Tairua Apanui	Te Waiti, i te takiwa o Opotiki	Ka timata i te raina potae, i Te Pukerua, ka haero i to raina o Oamaru, Kaimatangi, ka huri li to Hauauru, ka haero i to raina o Whakapauakihili, Moulohoru, ka haero i to hiwi o Taupokitahi, Haengatahi, ka huri ki te Marangai, ka haero i to hiwi o Te Huaron, tae non ki te raina potae a te Kawanananga, ka haero tonu i taua raina, tae non ki Te Pukerua, ki te timatanga.		Hohaina T. Tarakawa, Patarawhe tariki, Horia Tarakawa, Hone Kingi To Hihiiko	Tara pata Tiwal, i te takiwa o Omaia, e tata ana ki Opotiki	Ka timata i te tahu Marangai, ka rere whaka ita ki Harnatalai, te timatanga, i te akau, ka pik i ake i to pari, ka eko ake ki waengau, o Tuhare pa, ki to muiro Marangai o Tivai pa, maro tonu, ka tae ki te arawhatu i Mitiwai awa, ka haero i to roho Marangai o Te Aramatekuriotampata, ka pik i to tuhu Rawhiti o te Pouatu, maro tonu, ka pik i awa o Whakavere, ka pik i to pari, ka eko ki Te Horeotewaru, i runga i to hiwi o Kohoni Maunga, ka huri ki te Hauauru, ka maro tonu i runga i to Maunga, ka tae ki te tauata o te ari ki Waiohungia, ka huri ki te Hauwaho, ka maro ilo i to pari, ka tae ki Te Kohio, Otamnakiki, maro tonu iho, ka itau ki te awa o Tahake, ka miro mai i te roho o Pataua, i te tahu Hauauru o Tarapata, ka tae ki te punu, maro tonu, ka puta ki Tahake, ka whiti iti, ka whiti i te awa o Mitiwai, ka pa ki Te Urupu, taha Marangai, ka maro tonu i runga i te mairo, whaka te Hauauru o Tuahiwai pa, ka makare ki te akau i Pohaitakataka, he kohatu kei te moana, ka huri i to akau, maro tonu, ka tutuki ki Harnatalai, te timatanga, ka mutu.
8	To Hau Takuru, Paki Mokomoko, Tairua Apanui, Tauha Nikora, To Warana Mokomoko, Rani Tautaura, Mihaero	Te Tahora Nama 2, i te takiwa o Opotiki	Ka timata i te peeko o to raina o Oamaru, i te takiwa o to roho potae, ka haero i runga i to roho potae, ka tae ki te peeko o to roho potae o Waimana, haero i runga i te raina o Te Waimana, ka tae ki Te Kahuron, haero tonu, ka tae ki te awa, ka haero i te raina o te poraka o Waipawa, ka huri ki te Hauauru i runga i te raina o Waipawa, ka tae ki Te Wharekopao poraka, ka haero i runga i te raina o taua poraka, ka tae ki te potaka o Tauwharetoi, ka haero i runga i te raina o taua poraka, ka tae ki Ilangarou Matawai poraka, ka haero i runga i te raina o taua poraka, ka tae ki Te Wharekopao poraka, ka haero i runga i te raina o taua poraka, ka tae ki te peeko o Oamaru, ka haero i runga i te raina o Oamaru, ka tae ki te peeko timatanga.				"TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1886."
9	To Hautakuru, Tauha Nikora, Tairua Apanui, Paki Mokomoko, Warana Mokomoko,	Te Tahora Nama 3, i te takiwa o Opotiki	Ka timata i te peeko o Oamaru, i te takiwa o to roho potae, ka haero i runga i te raina o Oamaru, i Waioeaka awa, ka tae ki te peeko o Motu poraka, a, haero i roto i te awa, i te raina o		He Panuitanga ki nga Tangata e whai take ana ki te Whenua kia Mohiotia ai le wahi mo te ra e tu ai te Kooti hei Whakawai i o ratou take.		
					Na, he Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko te take a nga tangata no ratou nga ingoa e mau nei i te rarangi tuatahi i raro nei, ki nga pihi whenua e mau nei i te marrangi tuarua, ka whakawakia [n]e 26 o nga ra o Hurue, 1888, e te Kooti Whenua Maori ki Opotiki, Pei o Pereti. Ko nga tangata katoa e whai tikanga ari mo aua whenus mo haero ki reira.		

Ka oti to whakawa, ka puta to Tiwhikete ki te hunga i kitea tonu tika o te Kooti; heo ano, he tino whakatoninga tena; e koro rawn o tika kia peke mai tetahi tangata ki muri. Mehemene kua oti enei whenua te ruri ka kitea nga mapi ki te Tari o te Kaiwhakawaka Tuturu i Opotiki.

NA TE HAMANA,
Kai Rehita.
Kooti Whenua Maori,
Akarana, Huue 18, 1888.
HE WHENUA ENEE KIHAI I OTI I ERA WHAKAWAKANGA. KO
NGA ROHE KEI NGA KAHITI O MUA.

Name.	Ko nga ingoa o nga Kaitono.	To ingon o to whenua mo to Takiwina ki
1	Wiremu Kingi Tutahuarangi, Nepon Wheta, Hoera Katipo, Keranui Tautahi, Hemi Te Run, Romana Tautari, Keita Kingi, Heni Kare Patahi, Taiauru, Hori Karaka, Hinimona, Herewinai, Matenga Tana, Tamahana, Maria, Matene, Arapeha Putiki, Tautawa, Honutama, Hikori, Rewiti, Poki, Kauarahi, Hipiria.	Kapuarangi, e tata ana ki Opotiki.
2	Paratene Te Arahatahu, Taina Haweti, Hoani Korei K., Hiraima Haweti, Ngahaki Pipiri, Tamati Waaka, Rangitukehu, Paora Ngamoki, Mihare Tamatalamarangi, Hoteone Tuaiava, Mere Takurau, Hiraima Haweti, Porikapa Puotaota, Herewini Paahi, Hira Pieke, Tipiora Heche, Wi Taopuku, Riwipeti, Tuithana Motoi, Meihana, Miro Karaka Te Weri, Te Reweti Te Uarua, Matiu Auripo, Pateriki, Hotene, Perenuta, me etalii atu	Te Paku Karpua rangi, i te taiki o Opotiki.
3	P. Te Arahatahu, Taina Haweti, Hoani Korei, Hoteone Te Rangitukehu, P. Puotaota, Hira Pieke, Ngahaki, Ngamoki, Rangitukehu, Hiraima Haweti, Tipiora Hukiki, Mihihera, Wi Taopuku, P. Porikapa, Makariu, Mita Pateriki, Tuithana	To Paku Namana 2, he wahi maihino, i te takiwina o Opotiki.

PANUITANGA.

Tari o to Kooti Whenua Maori
Akarana, Hung 18,

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ni, kei to nohoanga o tenei Kooti ki Opotiki, a te 26 o nga miro o Hurac, 1888, te whakawhatia atu o take o nga tangata e manu nei o ratou ingoa i te ranungi tuatahi, ki nga pihii whenua a nga tangata kua mate, e manu nei o ratou ingoa i te ranungi tuarua, ko nga pihii whenua kei te ranungi tuatoru. Mehomena kua tuhitihia pukapuka Wira, te tangata mate i tonu oranga, ma te kaitouno e kawe mai tonu Wira ki Kooti.

NA TE HAMANA,
Kai Rakita

Rau Rehua			
Name.	Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai ki a ia te whonu.	Ko te ingoa o te tangata i mata.	Ko te ingoa o whēnua.
1 Hinuia Te Urukaiata		To Wiremu Ta-whirau	Whitikau.
2 Rewharewhā ..		Kerei Paku ..	Whitikau.
3 Makero ..		Te Wiremu Tau-whira ..	Whitikau.
4 Rihimona Rehua ..		Nepia Taura ..	Whitikau. Nmo 1.
5 Te Peka Piuta ..		Heremaiia Nuku ..	Whitikau, whi-nu rahu.
6 Te Peka Piuta ..		Heremaiia Nuku ..	Waiawa, whi-nu rahu.
7 Te Warana Mokomo		Taituha ..	Waiawa, whi-nu hero.
8 Witeria Pourotu ..		Witeria Tawhi ..	Waiawa.
9 Makarita Tioro ..		Petora Huna ..	Waiawa.

Name.	Ko to ingoa o to tangata a ki nina kia taka mai kia i a te whouau.	Ko to ingoa o to tangata i mate.	Ko to ingoa o: to whouau.
10	Hira Ruka ..	Mere Uwin ..	Opapo, Nama 3.
11	Maaka Pera ..	Te Hokihi Po- nipata	Opapo.
12	Hunia To Karihi ..	Te Karihi ..	Opapo, whenua rahui.
13	Hiria Kopu ..	Haungau Kopu	Opapo rahui.
14	Waitotara Kopu ..	Hekara Kopu ..	Opapo rahui.
15	Waitotara Hiria ..	Tawera Kopu ..	Opapo rahui.
16	Kaiwa Te Matau, Kurununu Te Matau, Ruia Te Matau, Te Matau	Te Matau Kopu	Opapo rahui.
17	Te Warana Mokomo-komo	Nuku Heremai'a	Opapo, whenua here.
18	Te Warana Mokomo-komo	Tangatawia ..	Opapo, whenua here.
19	Peta Mokai ..	Te Teira Haruru	Opopo.
20	To Warana Mokomo-komo ..	Heremai'a Ta- maiti	Opopo, whenua here.
21	To Warana Mokomo-komo	Te Teira Haruru	Opapo, 2,432 riga eka.
22	Paki Pueru Mokomo-komo	Ngawai Mere Ueka	Opapo, whenua here.
23	Paki Pueru Mokomo-komo	Patoronu ..	Opapo, whenua here.
24	Panapa Hopa ..	Huhuna Karawa	Opapo.
25	Te Warana Mokomo-komo	Teira Haruru ..	Opapo, whenua here.
26	Ngaturu Te Ahikakan	Te Rakiron ..	Ohiwia, 20 cka.
27	To Pihii Pewhairangi	Te Hoeroa Pe- whairangi	Waiohate Ohia- wa Nama 354.
28	Akinihii Taro ..	Henare Paaura ..	Ohiwia Nama 293.
29	Mero Te Rangi ..	Pulirura ..	Ohiwia.
30	Nehemia Te Wheto	Ihaka Ngapaura	Ohiwia.
31	Peta Mokai ..	Te Teira Haruru	Ohiwia.
32	To Warana Mokomo-komo ..	Heremai'a Nuku	Ona Taonga.
33	Harry Williams ..	Papa Kahawai	Opape.
34	Teirinake Tuhimata, Puroku Tunui, Honau Tuhimata	Heana Tunui ..	Opotiki Taone.
35	Hornhoro Aporina ..	Aporina Te Ku- irapa	Omarumutu.
36	Awanui Aporotanga	Teputi Rikihama	Omarumutu.
37	To Awanui Aporo-tanga	Mota Tautuhii ..	Omarumutu.
38	Awanui Aporotanga	Tuopo ..	Omarumutu.
39	Awanni Aporotanga	Pukipaki ..	Omarumutu.
40	Peta Mokai ..	Te Teira Haruru	W h i k a p a u- kiihi.
41	To Peka Pinta ..	Heremai'a Nuku	W h i k a p a u- kiihi, whenua rahui.
42	Kataraina Kahutia	Mikomiko Te Whuwihata	W h i k a p a u- kiihi.
43	Kercopa To Hore-a-waten	Ihaka Ngapaura	Waiohate Rota 35.
44	To Waka Tuterangi Noti, Te Hiria Tiepa, Henri Takawhenua	Hira Piero ..	Houpolo.
45	Hotene Tuニア, Aramata Puaura, Ina Puaura	Haare Puaura	Te Houpolo Na- ma 1.
46	Hotene Tuニア, Aramata Puaura, Ina Puaura	Haare Puaura	Te Houpolo Na- ma 2.
47	Tamati Waaka ..	Paratene Te Ara	Te Houpolo Na- ma 2.
48	Tamati Waaka ..	Paratene Te Ara	To Pua Hou- polo Nama 3.
49	Paratene To Waewao	To Whareconcone	To Pua.
50	Mereana Timi Waata	To Whareconcone	To Houpolo.
51	Mereana Timi Waata	To Whareconcone	To Pua.
52	Mereana Timi Waata	To Whareconcone	To Houpolo Te Pua.
53	Mereana Timi Waata	Hira Pier ..	To Houpolo- Whitauware.
54	Te Hiai Amato ..	Amato Hakarai	To Pua.
55	Hoani Rotimana ..	Te Raku Hoani	To Pua Hou- polo.
56	Hoani Rotimana ..	To Moana Hoani	To Pua Hou- polo.
57	To Hiai Amato ..	Amato Hakarai	To Houpolo.
58	Tamati Waaka ..	Paratene Te Ara	Pukemauri Na- ma 1.

Name.	Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai ki a ia te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.	Name.	Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai ki a ia te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.
59	Tamati Waaka ..	Paratene To Ara	Pukomauri Nama 1.	117	Te Hira Tiepa, Waka Tuterangi Noti	Heni Taka ..	Houpoto.
60	Paratene Te Waewae ..	Te Whareconeone	Pukemauri. To Ngaio.	118	To Hira Tiepa, Waka Noti, me etahi atu	Heni Taka- whenua.	To Houpoto Nama 2.
61	Awanui Aporotanga ..	Tapui Rikihana Motu Tautili ..	To Nguio.	119	Haki Piripi, Hairama Haweti.	Tuiheau Motai	To Houpoto Whitnara.
62	Awanui Aporotanga ..	Te Ratunui ..	Whakapaupakihili.	120	Erueti Whaveti ..	Tupakeko ..	To Pua Nama 1
63	Waiapu Te Tawhiro ..	Waiapu Ratunui ..	Opapo.	121	Retimana Takiawha	To Paea Reti-mana	To Houpoto Pua, Nama 1.
64	Waiapu Te Tawhiro ..	Te Ratunui ..	To Papanui.	122	Heremia Nikorima, Aribia Tauiwi	Hemi Teramea	To Pua Nama 1
65	Waiapu Te Tawhiro ..	Te Paeraata Kainawa ..		123	Wharepapa Whita-rema	Putiputu ..	To Pua Nama 4
66	Okiwi Ngatara ..			124	Whakatere Teuato-rangi	Timutimu Rai-hana	To Houpoto Nama 1.
67	Hiromena Matanuku	Puhikaru Mata-nuku	Puketauhinu.	125	To Mahin, Kerehi, Raepata	Heremia Tuhoto	Houpoto Whituare.
68	William Oakes ..	Ani Merata ..	Puketauhinu	126	Paora Terua ..	More Ngaomi ..	To Kumi Nama ..
69	Erueti Whareti ..	Tupakeke ..	Puketauhinu	127	Ngamane Tamata-maaraangi	Hutita Tamata-maaraangi	To Kumi Na-ma 1.
70	Retimana Takiawha ..	Te Paea Reti-mana	Puketauhinu	128	Hone Wheto ..	Weka Rewiri ..	To Kumi Na-ma 1.
71	Paora Ngamoki ..	Pakorokoro Ma-titi	Puketauhinu	129	Te Keto ..	To Hira Te Keto	To Kumi Na-ma 3.
72	Paora Ngamoki ..	Paratene To Ara-tahatu	Puketauhinu	130	Haki Roihana ..	Hone Roihana	To Kumi Na-ma 3.
73	Turei Ru ..	Pare Ru ..	Puketauhinu	131	Tukutahi ..	Rawinia Tuku-tahi	To Kumi Na-ma ..
74	Heremia Nikorima, Aribia Tauiwi ..	Heeni Taramea	Puketauhinu	132	Haki Whareca	Haki Whareca	To Kumi Na-ma 1.
75	Wharepapa Whita-rema ..	Putiputu ..	Puketauhinu	133	Whakatere Teuato-rangi	Timutimu Roi-hana	To Kumi Na-ma 1.
76	Paora Terua ..	More Ngaomi ..	Puketauhinu	134	Hone Wheto ..	Ani To Patu ..	To Kumi Na-ma 1.
77	To Kete ..	Te Hira Te Kete	Puketauhinu	135	Wi Taopuku Tama-tamaaraangi, Maihi Tamaataaraangi, me etahi atu	Mihaera Tama-tamaaraangi	To Kumi Na-ma 2.
78	Haki Raihana ..	Hoone Roihana ..	Puketauhinu	136	To Mahin, Kerehi, Raepata	Heremia Tama-tamaaraangi	To Kumi Na-ma 2.
79	Tukutahi ..	Rawinia Tuku-tahi	Puketauhinu	137	Mereairia Taonawatea	Rawiri Toitoi ..	To Kumi Na-ma 2.
80	William Oakes ..	Ani Merata ..	Opape Rahui.	138	Kerehi ..	Rura Rawiri ..	To Kumi Na-ma 2.
81	William Oakes ..	Hapairu ..	Opape Rahui.	139	Rapata Paraki ..	Riria Namano	To Kumi Na-ma ..
82	Nuhake ..	Rahemo ..	Opape Rahui.	140	Whakatere Teuato-rangi	Timutimu Roi-hana	Whangaparaoa Nama 2.
83	Taulu Nikora ..	Hohapata ..	Opape Rahui.	141	To Mahin, Kerehi, Raepata	Heremia Tama-tamaaraangi	Whangaparaoa Nama 2.
84	Matiu Te Auripo ..	Hohapata ..	Opape Rahui.	142	Mihaera Te Kuhawatu ..	Omaramutu	Whangaparaoa Nama 2.
85	Matiu Te Auripo ..	Hareta Rawiri ..	Opape Rahui.	143	Koru ..	Korihi ..	To Rere.
86	Tairua Apanui ..	Pakaha Apanui ..	Opape Rahui.	144	Te Manihera Waititi	Timotiu ..	Whangaparaoa Nama 1.
87	Matiu Te Auripo ..	To Matengaro ..	Opape Rahui.	145	Mini Tamaipaoa ..	Riria To Whare-nikau	Opape Rahui Nama 6.
88	Matiu Te Auripo ..	Matiu ..	Opape Rahui.	146	Mini Tamaipaoa ..	Tehukeheke ..	Opape Rahui Nama 6.
89	Matiu Te Auripo ..	Karora ..	Opape Nama ..	147	Mini Tamaipaoa ..	Hemaima ..	Opape Rahui Nama 6.
90	Matiu Ranapia ..	Mano Pita ..	Opape Nama 1.	148	Mini Tamaipaoa ..	Manihera Tai-kuhi	Opape Rahui Nama 6.
91	Matiu Ranapia ..	Aramata ..	Opape Nama 1.	149	Mini Tamaipaoa ..	Tapa Tamaiti ..	Opape Rahui Nama 6.
		Arnamata Te Ara-kai	Opape here.	150	Mini Tamaipaoa ..	Tapa Tamaiti ..	Opape Rahui Nama 8.
92	To Rakaukawa ..	Wipera ..	Opape Nama ..	151	Mini Tamaipaoa ..	Manihera Tai-kuhi	Opape Rahui Nama 8.
93	To Rakaukawa ..	Wijera ..	Opape Nama ..	152	Mini Tamaipaoa ..	Hemaima ..	Opape Rahui Nama 8.
94	Papu Te Haentu ..	Rahape Kaipiri ..	Opape Nama ..	153	Mini Tamaipaoa ..	Tahukeheke ..	Opape Rahui Nama 8.
95	Papu Te Haentu ..	Rahape Kaipiri ..	Opape Nama ..	154	Mini Tamaipaoa ..	Riria To Whare-nikau	Opape Rahui Nama 8.
96	Papu Te Haentu ..	To Ropihu Te	Opape.	155	Mini Tamaipaoa ..	Manihera Tai-kuhi	Opape Rahui Nama 8.
97	Papu Te Haentu ..	Harnra ..	Opape Nama ..	156	Mini Tamaipaoa ..	Tapa Tamaiti ..	Opape Rahui Nama 8.
		To Ropihu Te	Opape Nama ..	157	Mini Tamaipaoa ..	Tahukeheke ..	Waioeka Nama 337.
98	Paora Taja ..	To Arama ..	Opape.	158	Mini Tamaipaoa ..	Riria To Whare-nikau	Waioeka Nama 337.
99	Paora Taja ..	To Arama ..	Opape Nama ..	159	Mini Tamaipaoa ..	Manihera Tai-kuhi	Waioeka Nama 337.
100	Oriva Mihi Karapu ..	Hoera Ponka ..	Opape Name 3	160	Mini Tamaipaoa ..	Tapa Tamaiti ..	Waioeka Nama 337.
101	Oriva Mihi Karapu ..	Hoera Ponka ..	Opape Name 12	161	Mini Tamaipaoa ..	Tahukeheke ..	Waioeka Nama 337.
102	Oriva Mihi Karapu ..	Te Reihina Puhu ..	Opape Name 3	162	Mini Tamaipaoa ..	Riria To Whare-nikau	Waioeka Nama 337.
103	Oriva Mihi Karapu ..	Te Reihina Puhu ..	Opape Name 12	163	Mini Tamaipaoa ..	Manihera Tai-kuhi	Waioeka Nama 337.
104	Oriva Mihi Karapu ..	Waana Te Kani ..	Opape Name 3	164	Mini Tamaipaoa ..	Tapa Tamaiti ..	Waioeka Nama 337.
105	Oriva Mihi Karapu ..	Waana Te Kani ..	Opape Name 12	165	Mini Tamaipaoa ..	Tahukeheke ..	Waioeka Nama 337.
106	Tairua Apanui ..	Taiomaroia ..	Opape Name 3	166	Mini Tamaipaoa ..	Riria To Whare-nikau	Waioeka Nama 337.
107	Tiro Mautaki ..	Reopeka Anio ..	Opape Name 9	167	Mini Tamaipaoa ..	Manihera Tai-kuhi	Waioeka Nama 337.
108	Tairua Apanui ..	Mikaero ..	Opape, Whenuua here.	168	Mini Tamaipaoa ..	Tahukeheke ..	Waioeka Nama 337.
109	Tairua Apanui ..	Taiomaroia ..	Opape.	169	Mini Tamaipaoa ..	Riria To Whare-nikau	Waioeka Nama 337.
110	Matiu Te Auripo ..	Mane Pita ..	Te Ngaio Rahui.				
111	Matiu Ranapia ..	Aramata Te Ara-kai	Opotiki.				
112	Paora Taja ..	To Arama ..	Whakapaupakihili.				
113	Ramari Te Arahe ..	Tatai ..	Whakapaupakihili.				
114	Rewi Tipoki ..	Reupeno ..	Tunipahore.				
115	Akulutu Reweti ..	Hamiora Reweti ..	Ohinomacoma				
116	Huriata Torata, Mo-jita Eruera, Heremia N i k o r i m a , Aribia Tauiwi, Pita Puora, F. Ngamoki	Paroto ..	To Pua Hou-poto.				

Name.	Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai ki a ia to whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.	whenua kei roto i nga Takiwa e whakahauatiana i te rarangi tuatoru.			
Name.	Ko ngā ingoa o ngā tangata i tono mai nei kia wahia to whenua.	Te ingoa o te whenua i tono kia wahia.		To Takiwa.		NA TE HAMANA, Kai Rehita.	
100	Mini Tamaipaona ..	Riria Te Wharone nikau	Waioeka Na ma 393.	1	Heremia Hoera, Rini Hoera, Matiu Maut taka, Hoani Te Kani, Oriwa Wana, More Wana, Hiru Ruka, Hinekiteturu, Te Ka uni, Henare Te Iki, me etahi atu	Opape Nama 3 Opotiki.	
161	Mini Tamaipaona ..	Tahekeheke ..	Waioeka Na ma 393.	2	Harata Takiwa, me etahi atu	Tataramoa .. Opotiki.	
462	Mini Tamaipaona ..	Hemaima ..	Waioeka Na ma 393.				
163	Mini Tamaipaon ..	Teka Tamaiti ..	Waioeka Na ma 393.				
164	Mini Tamaipaon ..	Manihera Tai kuhi	Waioeka Na ma 393.				
165	Hori Tunui Kape rirei	Kaperiere Ta mairachi	Waioeka Rota Nama 326.				
166	Mini Tamaipaon ..	Riria Te Wha renikan	Te Rere Nama 396.				
167	Mini Tamaipaon ..	Manihera Tai kuhi	Te Rere Nama 396.				
168	Mini Tamaipaon ..	Tahekeheke ..	Te Rere Nama 396.				
169	Mini Tamaipaon ..	Tapa Tamaiti ..	Te Rere Nama 396.				
170	Mini Tamaipaon ..	Hemaima ..	Te Rere Nama 396.				
171	Tiwi Te Wano, Waipu Te Tawhiro	To Tawhiro Te Oko	He moni kei te pecke.				

HE PANUITANGA.

Mo etahi Piihi Whenua kia Wahia i runga i nga tikanga
o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1886."

Tari Kooti Whenua Maori,
Akarane, June 18, 1888.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko a te nohoanga
o tenei Kooti Whenua Maori o Niu Titeni, ki Opotiki, te
ito Takiwa o Pei o Pereti, a te 26 o nga ru o Hurue, 1888, te
whakarangona ai nga tono a nga tangata e manu noi o ratou
ingoa i te rarangi tuatuhii, kia wahia, kia roherohon nga
whenua e manu nei nga ingon i te rarangi tuarua, ko auu

KOOTI WHENUA MAORI O NIU TIRENI,

TAKIVA O AKARANA,

I RUNGA i te tahiri whakataunga a te Kooti i timata nei
tono tunga ki Opotiki, i te 6 o nga ru o Noweme, 1884,
i runga i te whakaturanga o tahiri koremo mo te whakawa
kanga take o nga tangata ki tahiri pihii whenua i roto i tana
Takiwa, ko "Te Kumi" te ingoa:

I runga hoki i etahi tono whakawaua tuarua i tuhituhin mai
nei ki tenei Kooti i roto i nga marama o toru i muri mai i
tauwhakataunga a te Kooti; he matou no ratou ki to ratou
whakaro iho i tuhia mai ai aua tono a etahi tangata Maori,
kin whakawakia tunututia ni taua kercemo:

Na, ko ahau, ko Hone Eruini Maketanura, te Tumuaki
Kaiwhakawa o taua Kooti, i runga i te manu kua tukua mai
nei ki ahau mo taua muli, ka whakabau atu nei kin whakawakia
tunututia aua o ngā taka a ngā tangata ki etahi wahia o
tauwhenua i whakatauna ra; ara, ki ngā wahia o kiia nei kei
roto i tahiri porakia whenua ko "Honokawa" te ingoa, kei
roto i tahiri etahi porakia ko "Maungaparahu" te ingoa; me
te mahia aua o ngā oka i whakatauna ra, mo roto i Te Kumi
Nama 1, mo Te Kumi Nama 2, hoki; kia whakawakia tunututia
a tahiri tunga o te Kooti ki Opotiki, a te 26 o nga
ru o Hurue, 1888.

He mea tuhituhin i te 18 o nga ru o Hurue, 1888.

NA TE MAKETANARA,

Tumuaki Kaiwhakawa.